

Sygn. akt III RC 121/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Sylwia Jaroszevska

Protokolant: sekretarz Bartłomiej Wiśniewski

po rozpoznaniu w dniu 03 czerwca 2019 roku w Mrągowie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko T. K. i S. K.

o podwyższenie alimentów

I. utrzymuje w mocy wyrok zaoczny z dnia 09 października 2018 roku w sprawie IIIRC 121/18,

II. nie obciąża pozwanych kosztami sądowymi.

III RC 121/18

UZASADNIENIE

Powódka P. K. wniosła o podwyższenie alimentów z kwoty 200 zł miesięcznie do kwoty 600 zł miesięcznie od pozwanych T. i S. K. oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kosztów procesu według norm prawem przepisanych. Powództwo zostało zmodyfikowane do kwoty 400 zł od każdego z pozwanych (verte protokół k.37-38).

W uzasadnieniu wyjaśniła, że pozwani są dziadkami powódki. Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie VI RC 360/10 pozwani zostali zobowiązani do płacenia na rzecz strony powodowej alimenty od każdego w kwocie po 200 zł miesięcznie. Od tego czasu minęło przeszło 10 lat, a potrzeby powódki znacznie wzrosły. Pozwani oprócz świadczenia alimentacyjnego nie partycypują w kosztach utrzymania powódki. Matka powódki nie pracuje, a rodzina utrzymuje się ze świadczeń z pomocy społecznej oraz alimentacyjnych. Miesięczne wydatki rodziny wynoszą około 1 330 zł, na co składają się czynsz najmu mieszkania, opłaty eksploatacyjne i rachunki za telefon. Dodatkowo powódka wskazała, że cierpi na jadalowstręt i z tego tytułu ponosi dodatkowe wydatki (vide pozew o podwyższenia alimentów k.3-3verte).

Sąd Rejonowy w Mrągowie wyrokiem zaocznym z dnia 9 października 2018 r. w sprawie sygn. akt III RC 121/18 zasądził od pozwanych T. K. i S. K. alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie łącznie 800 zł miesięcznie na rzecz powódki P. K., płatnych do rąk powódki, do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 24 lipca 2018 roku, podwyższając tym samym alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie sygn. akt VI RCa 360/10 (vide wyrok zaoczny sygn. akt III RC 121/18 k.39).

Pozwana T. K. w sprzeciwie od wyroku zaocznego wniosła o uchylenie wyroku zaocznego, oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego

według norm prawem przepisanych. Pozwany S. K. w sprzeciwie od wyroku zaocznego wnosił analogiczne zarzuty jak pozwana.

W uzasadnieniu pozwani zarzucili, że nie otrzymali wezwań na wyznaczoną przez Sąd rozprawę, bowiem od 14 lat mieszkają w Stanach Zjednoczonych. W stosunku do zasądzonego roszczenia wyjaśnili, że ich obecna sytuacja życiowa jak i finansowa uniemożliwia im płacenie alimentów w tak wysokiej kwocie (vide sprzeciw k.44, sprzeciw k. 46, pismo k.110-112).

Dodatkowo pismami opatrzonymi datą 25 października 2018 roku pozwani zgłosili wniosek o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego.

Powyższe wyjaśnili brakiem możliwości odniesienia się do żądań powódki, wskutek podania przez nią nieaktualnego adresu zamieszkania. Pozwani bowiem od 14 lat mieszkają w Stanach Zjednoczonych (vide wniosek k.49, wniosek k.51).

Sąd ustalił, co następuje:

Zakres ostatniego obowiązku alimentacyjnego pozwanych T. i S. K. wobec powódki P. K. ustalony został wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie VI RCa 360/10.

Pozwani zobowiązani zostali wówczas do łożenia na rzecz wnuczki P. K. alimentów w kwocie 200 zł miesięcznie.

Powódka jest dzieckiem pochodzącym z małżeństwa A. K. (1) i A. K. (2). Ojciec powódki zmarł w dniu 30 stycznia 2009 roku.

W dacie ustalenia ostatniego obowiązku alimentacyjnego powódka miała 10 lat i była uczennicą szkoły podstawowej. Miała zdiagnozowaną alergię i przyjmowała leki, których miesięczny koszt wynosił około 40 zł. Nie cierpiała na inne schorzenia. Uczęszczała na kurs tańca i śpiewu, za które odpłatność wynosiła 85 zł miesięcznie.

Matka powódki P. K. odbywała staż w sklepie i uzyskiwała wynagrodzenie 760 zł miesięcznie. Ponadto pobierała zasiłek rodzinny i z opieki społecznej w kwocie 499 zł miesięcznie i dodatek do czynszu z MOPS-u w wysokości 86 zł. Mieszkała wraz z córkami w wynajmowanym mieszkaniu o powierzchni 38 m². Miesięczny koszt wynajęcia mieszkania to 500 zł, opłata za czynsz wynosił 255 zł, opłata za energię elektryczną – 75 zł, opłata za wodę – 70 zł, opłata za gaz – 30 zł, opłata za telewizję – 42,50 zł. Łącznie koszty utrzymania mieszkania i mediów z nim związanych wynoszą 972 zł, 50 zł. Ponadto na żywność, odzież, środki higieniczne i opłaty związane ze szkołą (składki, ubezpieczenia itp.) i edukacją (koszty podręczników i pomocy naukowych), matka P. K. przeznaczała miesięcznie kwotę 1 200 zł. Matka powódki była zdrowa. Nie spłacała żadnych kredytów ani pożyczek. Nie była z nikim związana. Nie posiadała żadnego majątku ruchomego ani nieruchomego. Na utrzymaniu nie miała nikogo poza dwiema córkami.

Pozwani - małżonkowie: T. i S. K. są dziadkami ojczystymi powódki P. K.. Od ponad 6 lat mieszkali w Stanach Zjednoczonych. W dniu 30 stycznia 2007 roku pozwany S. K. uległ wypadkowi podczas pracy. W wyniku wypadku doznał obrażeń prawej ręki i ramienia, obydwu dłoni i nadgarstków, co uczyniło go bezprzedmiotowo niezdolnym do pracy. Z powodu trwałego kalectwa wymagał on stałej opieki. Opiekę zapewniała mu pozwana T. K., która z tego powodu nie była w stanie podjąć zatrudnienia. Pozwani utrzymywali się z pomocy rządowej Stanów Zjednoczonych oraz stanu Connecticut. Pozwany z powodu wypadku ponosił wydatki związane z leczeniem i rehabilitacją. Wcześniej kontakt pozwanych z powódką i jej siostrą był systematyczny i panowały dobre stosunki. Sytuacja uległa zmianie po śmierci ojca powódki. Kontaktowali się z powódką raz na pół roku. W Wielkanoc 2010 roku wysłali oni paczki dla powódki i jej młodszej siostry, jednak żywność była przeterminowana a odzież w złym rozmiarze.

(akta sprawy sygnatura III RC 266/09 tut. Sądu)

Aktualnie powódka P. K. ma 19 lat. Chodzi do trzeciej klasy Liceum Ogólnokształcącego w M.. Mieszka wraz z matką i młodszą siostrą w wynajmowanym mieszkaniu o powierzchni około 47 m².

Powódka cierpi na jadłowstręt psychiczny atypowy z tego powodu była w okresie od dnia 28 listopada 2014 roku do dnia 29 grudnia 2015 roku hospitalizowana w Wojewódzkim Zespole (...) w O.. Po zakończeniu leczenia szpitalnego zalecono stronie powodowej psychoterapię indywidualną. Powódka w dalszym ciągu odczuwa lęki, że przytyje od jedzenia. P. K. kontynuuje leczenie i z tego tytułu przyjmuje leki – koszt miesięczny to kwota 50 zł. Aktualnie powódka przy wzroście 170 cm wzrostu waży 50 kg. Musi dbać o swoją dietę, zalecono jej spożywanie w dużych ilościach ryb i owoców. W związku z przebyta choroba powódka miała orzeczoną stopień niepełnosprawności do dnia 17 lipca 2016 roku. Powódka otrzymała na osiemnaste urodziny od ojca chrzestnego samochód.

Dodatkowo powódka ma w planach zrobienia kursu prawa jazdy kat. B oraz dostania się na studia na uczelnię wyższą w G..

Matka powódki bez zawodu, nie pracuje, zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w M. jako osoba bezrobotna. Podejmuje jedynie prace dorywcze w weekendy, za które otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 500-600 zł miesięcznie. Otrzymuje zasiłek rodzinny w kwocie po 330 zł na powódkę i jej siostrę. Ponadto przyznane zostało jej świadczenie wychowawcze z Urzędu Miasta M. w kwocie 1 200 zł płatne raz na sześć miesięcy na dwie córki. Przy czym kwota zasiłku zależna jest od wykazanego dochodu. Pobiera świadczenie 500 + na młodszą córkę. Nie jest z nikim związana. Głównym środkiem utrzymania rodziny stanowią świadczenia socjalne oraz alimenty. Ponadto A. K. (1) wraz z córkami wspiera finansowo rodzinę około 500-600 złotych miesięcznie. Ponosi koszty utrzymania zajmowanego z córkami mieszkania w kwocie 850 zł miesięcznie, dodatkowo ponosi koszty opłat bieżących (prąd, gaz, telefony, telewizja i (...)) w kwocie 480 zł miesięcznie.

(dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k.4

- rachunki k.5-6,
- decyzja nr (...).440.204. (...) z dnia 24.10.2017 r. k.7-8,
- decyzja nr (...).440.1.526. (...) z dnia 25.09.2017 r. k.9-9verte,
- karta informacyjna leczenia szpitalnego nr (...).Gł.: (...) k.10-10verte,
- orzeczenie o niepełnosprawności z dnia 6.11.2015 r. k. 11,
- umowa najmu z dnia 15.03.2016 r. k.12-14,
- umowa najmu z dnia 8.05.2018 r. k.15-17verte,
- zaświadczenie z dnia 28.06.2018 r. k.18
- rachunki zakupu k.32
- potwierdzenie wpłaty alimentów k.33
- zaświadczenie z dnia 25.09.2018 r. k.34
- zeznania powódki k.37)

Pozwani – małżonkowie: T. i S. K. dziadkowie powódki. Pozwani od 14 lat mieszkają w Stanach Zjednoczonych. Pozwana T. K. pracuje za wynagrodzeniem za pracę w wysokości 1.347 dolarów amerykańskich miesięcznie. Pozwany S. K. od 2010 roku przebywa na rencie inwalidzkiej z powodu trwałej niezdolności do pracy spowodowanej brakiem sprawności w obu rękach i w związku z tym otrzymuje polską rentę w wysokości 1 079,82 zł miesięcznie (około 286,20 dolarów amerykańskich miesięcznie) i amerykańską rentę w wysokości po 182 dolary amerykańskie miesięcznie. Pozwani ponoszą koszty - najmu mieszkania 700 dolarów amerykańskich miesięcznie, opłat bieżących (gaz, prąd, telefon stacjonarny, telefon komórkowy i Internet) około 198 dolary amerykańskie miesięcznie, koszt paliwa do

samochodu około 145 dolarów amerykańskich miesięcznie, podatek od samochodu i ubezpieczenie samochodu około 123 dolary amerykańskie miesięcznie, koszty leczenia medycznego i dentystycznego oraz związane z tym leki około 160 dolarów amerykańskich miesięcznie, żywność, odzież i środki czystości około 400 dolarów amerykańskich miesięcznych.

(dowód: oświadczenie z dnia 8.11.2018 r. k.73,116,

- decyzja ZUS z dnia 01.03.2018 r. k.117-118,

- legitymacja emeryta k.119,

- bon uprawniający do pomocy k.120-121,

- informacja o dochodach k.122-133,

- opłata za czynsz k.134-135,

- rachunki bieżące k.136-144,

- rachunek za telefon komórkowy k.145-146,

- rachunki k.147-195)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Pozwanych niewątpliwie obciąża obowiązek alimentacyjny wobec P. K., a zakres tego obowiązku zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

W niniejszej sprawie podstawę żądania powódki stanowi przepis art. 138 kro podstawą zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego jest zmiana stosunków. Zmiana stosunków oznacza bądź to zmianę w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, bądź też w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Oceniany przez pryzmat wyżej powołanych przesłanek ustawowych zakres obowiązku alimentacyjnego może być zmniejszony lub zwiększany, adekwatnie do zmian w sytuacji uprawnionego lub zobowiązanego.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Tak określony przedmiot badania Sądu oznacza, że konieczne jest porównanie stanu istniejącego w dacie ostatniego orzeczenia ustalającego wysokość alimentów ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu.

W ocenie Sądu doszło do zmiany stosunków, które powinny skutkować zwiększeniem wysokości świadczeń alimentacyjnych w kwocie wskazanej w modyfikacji pozwu.

Przede wszystkim podkreślić należy, że od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów wydatki na powódkę wzrosły typowo do jej wieku. P. osiągnęła już pełnoletność, ale zamierza dalej kontynuować naukę na studiach co będzie związane ze zwiększonymi wydatkami. Planuje również zrobienie kursu prawa jazdy kategorii B. P. K. wymaga leczenia w związku z przebytą anoreksją. Wprawdzie już w dacie ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów powódka miała problemy ze zdrowiem, jednak w ostatnim okresie nasiliły się one. Powódka znajduje się również w okresie intensywnego rozwoju, w związku z czym niezbędne są wydatki związane z kupnem odzieży oraz wyżywienia.

Wzrasta również zapotrzebowanie na środki do higieny osobistej, kosmetyki. Naturalnym jest też, że powódka, jak każda nastolatka w tym wieku, potrzebuje pewnych kwot na wyjście ze znajomymi czy rozwój swoich zainteresowań i pasji.

Poza sporem pozostaje fakt, że powódka potrzebuje alimentów w wyższej wysokości, niżeli te orzeczone ostatnim obowiązkiem.

Wypada jednak zwrócić uwagę, że sytuacja finansowa matki powódki uległa nieznacznemu pogorszeniu. Co prawda w dacie ustalenia ostatniego obowiązku alimentacyjnego A. K. (1) odbywała staż w sklepie, a obecnie pracuje dorywczo w weekendy to jednak wzrosły jej wydatki związane z chorobą P. jej edukacją, a także zwiększonymi kosztami najmu mieszkania i wzrostem cen opłat eksploatacyjnych.

Pomoc pozwanych w finansowaniu wnuczki powinna być zwiększona. Pozwani oprócz płacenia alimentów praktycznie nie uczestniczą w codziennym wychowaniu powódki i jej małoletniej siostry. Powódka wraz z siostrą ostatni raz widziały dziadków sześć lat temu. Cały ciężar w zakresie wychowania powódki i jej małoletniej siostry zaś spoczął na matce, która stara się zapewnić córce jak najlepsze warunki.

W życiu T. i S. K. zaszły zmiany. W okresie ustalenia ostatniego obowiązku alimentacyjnego pozwani utrzymywali się jedynie z pomocy rządowej przyznanej w związku z wypadkiem, któremu uległ S. K.. Strona pozwana T. K. opiekowała się z tego powodu mężem i nie mogła podjąć działalności zarobkowej. Obecnie pozwana pracuje. S. K. otrzymuje od 2010 roku rentę polską oraz amerykańską. W świetle zebranych w toku postępowania materiałów należało przyjąć, że sytuacja materialna pozwanych uległa poprawie.

Zwiększając kwotę alimentów do 400 zł w stosunku do P. K. Sąd miał na względzie przede wszystkim fakt, że niedługo skończy ona liceum i podejmie naukę na studiach oraz wydatki na leczenie jadłowstrętu psychicznego atypowego (anoreksji).

Mając na uwadze powyższe Sąd utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 09 października 2018 roku (vide k. 39). Zasadzając od T. K. i S. K. alimenty w kwocie po 400 złotych miesięcznie na rzecz P. K. (punkt I wyroku).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 623 ze zm.), z uwagi na charakter sprawy i sytuację finansową nie obciążając pozwanych kosztami sądowymi (punkt II wyroku).